

فصل اول: سوالات زبان و ادبیات فارسی

۱- معنی واژه های مشخص شده در دو بیت زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

و که شدم هیزم و آتشگرگیتی اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار
 خندید برو شعله که از دست که نالی ناپیزی تو کرد بدین گونه تو را خار

(۱) دری ، همیشگی، تی (۲) افسوس، بدبختی، تی

(۳) افسوس، همیشگی، پست (۴) دری ، بدبختی، پست

ه: گزینه ۴ معنی واژه های مشخص شده به ترتیب عبارتند از: اوخ/آوخ (افسوس، دری و هیاهات)

- ادبار (بدبختی، فلاکت و سیه روزی) - خار در این مصراع با توجه به معنی و مفهوم شعر، در اصل به صورت خوار بوده و برای زیبا نویسی به صورت خار نوشته شده است لذا در این مصراع واژه خوار مدنظر میباشد که معنی آن به صورت پست و حقیر و سرافکنده میباشد. با توجه به این معانی گزینه پاسخ صحیح میباشد.

۲- مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست ذکر نشده است؟

(۱) از گفته ی ناکرده و بیهوده چه حاصل کردار نکو کن که نه سودی است نه گفتار: (پرهیز از علم بی حاصل)
 (۲) دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگوی: (پرهیز از گزاف گوئی)
 (۳) آن شاخ که سر برکشد و میوه نیارد فرجام، به جز سوختنش نیست سزاوار: (پرهیز از بی ثمری)
 (۴) تو به صورت رفته ای ای بی خبر زان ز شاخ معنی ای بی بار و بر: (پرهیز از ظاهربینی)

ه: گزینه ۴ این توضیح به صورت ناقص مفهوم بیت را منتقل می کند. بیت علاوه بر نقد ظاهربینی،

به عمق گرایی و توجه به معنا و محتوا اشاره دارد. شاعر به شخصی که تنها به ظاهر توجه دارد و از معنا و باطن غافل است، هشدار می دهد که شاخی که معنویات و بار ندارد، بی فایده است.

۳- جمع و فرد کلمه ها در کدام گزینه درست است؟

(۱) جلد (اجلاد) - حفظ (حافظ) - آفت (أفات) - قوه (قوا) (۲) وارث (ورثه) -
 سند (مستندات) - شرط (مشروط) - حکیم (حکما)
 (۳) لون (الوان) - عجیب (عجایب) - مجلد (مجلدات) - وارث (وراث)
 (۴) وحش (وحوش) - خروش (خروشان) - ملک (املاک) - سند (اسناد)

ه: گزینه ۳ در بین واژه های نوشته شده در داخل پرانتز ها به عنوان جمع واژه، واژه های حافظ و مشروط و خروشان کلمات مفرد می باشند. در میان واژه هایی جمع نوشته، مفرد واژه مستندات به صورت مستند میباشد نه سند. لذا تنها گزینه ای که تمامی واژه های مفرد و جمع صحیح نوشته شده اند گزینه ۳ میباشد.

- در کدام گزینه تضاد وجود دارد؟

(۱) دست در دامن مولا زد، در که علی بگذر و از ما نگذر

۲) دهقان چو تنور خود از بن هیمه برافروخت

بگریست سپیدار و چنین گفت دگربار

۳) برگ درختان سبز در نظر هوشیار

هر ورقش دفتریست، معرفت کردگار

۴) گر بود اختیار جهانی به دست من

می‌ریختم تمام جهان را به پای تو

◀ **ه: گزینه ۱** ➡ تضاد، که به آن مطابقه، تطبیق و تکافو نیز می‌گویند، آرایه‌ای ادبی است که در آن، دو یا چند واژه می‌آید که از نظر معنی ضد و عکس هم هستند. این حالت تضاد را میتوان در گزینه ۱ و در فعل های بگذر و نگذر مشاهده کرد.

- در متن متوجه شد که سربازان دشمن بع ی به صورت قافلگیرکننده از رودخانه‌ی بهمنشیر گزشته‌اند و می‌خواهند شهر

محاصره شده آبادان را اشغال کنند

چند غلط املایی وجود دارد؟

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

◀ **ه: گزینه ۱** ➡ غلط های املایی موجود در این متن عبارتند از قافلگیرکننده و گزشته اند. املای صحیح این واژه ها به صورت غافلگیرکننده و گذشته اند میباشد.

- واژه های خلق، کاره، کربت، مرادف یعنی

(۱) خواری، زندان، ناشنوایی، هدف (۲) جمعیت، کوشا، ناشنوا، هماهنگ

(۳) نگران، شایسته، اندوه، هدفمند (۴) کهنه، ناپسند، اندوه، مترادف

◀ **ه: گزینه ۴** ➡ واژه خلق به معنی کهنه و پاره و از بین رفته میباشد. واژه کاره به معنی ناپسند و ناخوش است. کربت در معنی حزن و مشقت و اندوه بوده و معنی واژه مرادف به صورت هم معنی و مترادف است.

۷- نام نویسندگان سبک شناسی و یکی بود یکی نبود در کدام گزینه به درستی و به ترتیب آمده است؟

(۱) ملک الشعرای بهار – محمدعلی جمالزاده

(۲) ملک الشعرای بهار – جلال آل احمد

(۳) ذبیح صفا – مهدی حمیدی شیرازی

(۴) علی اکبر دهخدا – جلال آل احمد

◀ **ه: گزینه ۱** ➡ سبک شناسی یا تاریخ تطور نثر فارسی نام مجموعه کتابی است که محمدتقی بهار، شاعر، نویسنده و روزنامه نگار معاصر، آن را در سه جلد تدوین کرد. او در این کتاب به سیر تاریخ تطور زبان فارسی از عصر باستان پرداخته است. یکی بود و یکی نبود مجموعه ای متشکل از یک دیباچه شش داستان کوتاه و مجموعه ای از کلمات عوامانه فارسی نوشته سید محمدعلی جمالزاده است که در سال ۱۳۰۰ منتشر شده است. این کتاب را آغازگر ادبیات واقع گرای فارسی و داستان کوتاه نویسی در ایران دانسته اند.

۸- از نظر اصول ویرایش زبان و نگارش معیار فارسی، کدام جمله درست است؟

(۱) فناوری می رود که چهره زمین را به کلی دگرگون کند

۲) روی دوست بی صداقت حساب نکن

۳) ممکن است فردا باران بیاید

۴) من روی این کار، خیلی وقت گذاشته ام

◀ **ه: گزینه ۲** ⇐ در گزینه ۱ عبارت می‌رود که نوعی گره برداری از زبان های غربی میباشد و استفاده

روزمهره از این مورد در زبان فارسی نادرست میباشد حال آنکه معادل این نوع عبارت ها در زبان فارسی موجود است. در گزینه ۳ فعل استفاده شده نادرست میباشد و فعل صحیح به صورت باریدن است. در گزینه نیازی به استفاده از ویرگول نمیباشد زیرا با برداشتن آن نه معنی جمله تغییر میکند نه نیازی به مکث میباشد.

۹- از نظر آیین نگارش فارسی، کدام گزینه درست است؟

(۱) آزمایشات (۲) کارخانجات (۳) احوال ها (۴) آشناییت

◀ **ه: گزینه ۳** ⇐ نشانه جمع «ات» یک نشانه جمع عربی است و جمع بستن آن با کلمات فارسی

صحیح نمیباشد. به عنوان نمونه کلمات آزمایش و کارخانه و احوال که کلمات فارسی هستند نباید با ات جمع بسته شوند و به جای آن با نشانه های فارسی همچون ها جمع بسته میشوند. کلمه آشناییت نیز با توجه به اینکه «یت» نشانه عربی میباشد صحیح نیست.

۱۰- در عبارت **گو شمع میارید در این جمع که امشب / در مجلس ما ماه ر دوست تمام است چند صفت وجود دارد؟**

(۱) یک صفت (۲) دو صفت (۳) سه صفت (۴) چهار صفت

◀ **ه: گزینه ۱** ⇐ در بیت ذکر شده در صورت سوال که معنی آن به صورت «بگو به مجمع ما شمع

نیارید زیرا که در مجلس ما روی دوست همچون ماه کامل است» است، تنها یک موصوف و صفت وجود دارد و آن (ماه تمام) یا همان ماه کامل میباشد.

۱۱- معنای کدام واژه، درست نیست؟

(۱) رعب: بیم (۲) رجم: ترجمه کردن

(۳) شوخ چشم: گستاخ (۴) شوزه: خشمگین

◀ **ه: گزینه ۲** ⇐ واژه رجم به اشتباه معنی شده و معنی صحیح این واژه به صورت سنگسار، دشنام،

فحش، ناسزا و نفرین میباشد.

۱۲- در بیت کدام واژه ایهام دارد

چشم چ خویشتن بر آرم تا روی نبیندت به جز راست؟

(۱) خویشتن (۲) چشم (۳) چپ (۴) راست

◀ **ه: گزینه ۲** ⇐ در این بیت واژه راست دارای ایهام میباشد و دو مفهوم چشم راست، به قرینه چشم

چپ در مصراع اول و درستی و حقیقت را میتوان از این واژه برداشت کرد.

۱۳- در عبارت بوسهل را صفرا بجنبید و بانگ برداشت صفرا بجنبیدن کنایه از چیست؟

- (۱) خشمگین شدن (۲) برخاستن
(۳) به هم خوردن مزاج (۴) تکان خوردن

ه:گزینه ۱ ← عبارت صفرا جنبیدن کنایه از خشمگین شدن و به غضب آمدن میباشد.

۱- معنی غماز چیست؟

- (۱) حيله گر (۲) سارق (۳) سخن چین (۴) اندوهگین

ه:گزینه ۳ ← واژه غماز معانی متعددی دارد که از میان آنها میتوان به خبرچین، سخن چین، مفسد، نمام، نامحرم، دورو، منافق، عشوه گر و کرشمه باز اشاره کرد.

۱- کدام کلمه جمع نیست؟

- (۱) ارواح (۲) ارزاق (۳) اطراف (۴) ابزار

ه:گزینه ← واژه ارواح جمع روح، ارزاق جمع رزق و اطراف جمع طرف میباشد. در حالی که واژه ابزار مفرد میباشد، هرچند این واژه در وزن جمع مکسر عربی میباشد اما معنی آن مفرد میباشد.

۱- در بیت زیر ترکیب مر حق استعاره از کیست؟

چون صفیری شنوی از مر حق ظاهرش را یادگیری چون سبق

- (۱) عارف روشن ضمیر (۲) عالم خردمند
(۳) دانشمند ساده اندیش (۴) صوفی ظاهرین

ه:گزینه ۱ ← با دقت در معنی بیت داریم: «اگر از مرغ حق بانگی بشنوی، تنها ظاهرش را مانند یک درس یاد گرفته ای». در این بیت مرغ حق به عارف روشن ضمیر اشاره دارد که از علم سخن میگوید، ظاهر بینان تنها الفاضی از آنان را از حفظ می کنند و برای خودنمایی بدان ناطق می شوند.

۱۷- نوشتار کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) کج دار و مری (۲) کژدار و مریز
(۳) کژدار و مری (۴) کج دار و مریز

ه:گزینه ← این اصطلاح در اصل کج دار و مریز است. به معنای اینکه ظرف را کج نگه دار و در عین حال مواظب باش که نریزد و نسبتی با مریضی ندارد. معنی نهفته اش این است که با مدارا و آسانی رفتار کن. سختگیری بیش از اندازه نکن.

۱۸- در مصر لاله و گل زخمی خمیازه اند منظور از خمیازه چیست؟

- (۱) بسته شدن (۲) پرپر شدن (۳) شکفته شدن (۴) بویا شدن

◀ **ه: گزینه ۳** ⇐ خمیازه در این بیت استعاره از شکوفایی می باشد ولی در اصل به معنای ضعف و بی حالی گل پس از شکوفا شدن می باشد.

۱۹- کدام کتاب از آرش شیخ بهایی نیست؟

(۱) نان و حلوا (۲) در اندرون (۳) شیر و شکر (۴) کشکول

◀ **ه: گزینه ۲** ⇐ نامدارترین اثر بهاءالدین عاملی، الکشکول، معروف به کشکول شیخ بهایی است. از سایر مثنویات معروف شیخ بهایی می توان به این موارد اشاره کرد: نان و حلوا - نان و پنیر - شیر و شکر

۲۰- در کدام بیت آرایه تشبیه وجود ندارد؟

(۱) یک کس به فکر عاقبت کار خویش نیست
(۲) حیف و صد حیف که از آب مروت خالی است
(۳) خواهم سخنی گفت مرنج ای گل رعنا
(۴) هرگز گلی سراغ شبستان ما نکرد

حیف از شعور مردم این روزگار، حیف!
این همه کاسه زرین که بر این دولاب است
حیف است که با چون تو گلی بوی وفا نیست
حیف از چراغ عمر که تنها بسوختیم

◀ **ه: گزینه ۱** ⇐ آرایه تشبیه در گزینه های ۲ الی ۴ به شرح مقابل است: آب مروت - گل رعنا - چراغ عمر. در بیت گزینه ۱ تشبیه وجود ندارد

۲۱- درباره ادبیات حماسی کدام گزینه درست نیست؟

(۱) قهرمان حماسه جانور مهیب یا هیولایی را می کشد.
(۲) در حماسه با گیاهانی که خاصیت جادویی دارند مواجهیم.
(۳) در حماسه قهرمان باید از میان دو گزینه بد و بدتر یکی را انتخاب کند اما فاجعه او را به سوی بدتر می برد.
(۴) قهرمان حماسه اعمال بزرگی انجام می دهد که اهمیت حکمی، معنوی یا ملی دارد.

◀ **ه: گزینه ۳** ⇐ مشخصات داستان های حماسی عبارتند از:
* جنگاوری، دلاوری، بهادری و شهنشاهی

* وجود حیوانات شگفت انگیز و افسانه ای همانند سیمرغ و اژدهای هفت سر و ... و همچنین وجود گیاهان عجیب با خواص جادویی

* کشتن جانوران مهیب و ترسناک توسط قهرمان داستان

* مافوق بشر بودن قهرمان حماسه (خدا زاده بودن یا عمر جاودانه و یا دراز)

* قهرمان حماسه، قهرمان قومی، ملی یا نژادی است اما قلمرو قهرمان همه جهان است.

* اعمال قهرمان حماسه غیر طبیعی و خارق العاده است و در زندگی خود همیشه با ضد قهرمان مواجه است.

* قهرمان حماسه به سفرهای دور و دراز و پر از مخاطره می رود و از آنجا که قهرمان حماسه مافوق بشر است، مرگ او نباید در انتظار عموم باشد.